

Seksuele en emotionele ontwikkeling: bevorderen van de seksuele gezondheid

- **Op 9 maart 2018**
- **Docent: Welmoed Visser-Korevaar**
- **Over: De wijze waarop de seksuele ontwikkeling bij mensen met een verstandelijke beperking verloopt en instrumenten om de seksuele ontwikkeling in kaart te brengen. Daarnaast is er aandacht voor de samenhang tussen emotionele ontwikkeling en seksuele ontwikkeling ten behoeve van het stimuleren van de seksuele gezondheid.**
- **Accreditaties worden aangevraagd bij NIP K&J/NVO OG, NVVS, SKJ, Register Vaktherapie en Register Leraar.**

Seksueel gedrag en seksuele gevoelens zijn niet gekoppeld aan een specifiek emotioneel, cognitief of sociaal ontwikkelingsniveau. Iedereen maakt dus een seksuele ontwikkeling door, ongeacht of er sprake is van een beperking. Een achterstand in de (emotionele) ontwikkeling heeft echter wel gevolgen voor de manier waarop seksuele gevoelens worden beleefd en geuit

Kennis van emotionele ontwikkeling voegt een nieuw en onmisbaar aspect toe aan de seksuele hulpverlening bij mensen met een verstandelijke beperking. Want deze kennis is nodig voor het beter begrijpen en begeleiden van seksuele hulpvragen van mensen met een verstandelijke beperking. Als je weet wat het emotionele ontwikkelingsniveau van de cliënt is in relatie tot zijn seksuele ontwikkeling, kun je zorgen voor een beter afgestemde bejegening waardoor de persoon kan groeien in zijn ontwikkeling. En dit draagt weer bij aan de seksuele gezondheid van de persoon.

Emoties en seksuele gezondheid

Het bevorderen van de seksuele gezondheid bij mensen met een verstandelijke beperking vergroot de eigen regie en de empowerment deze mensen. Ook kan het bevorderen van de seksuele gezondheid een bijdrage leveren aan het voorkomen van seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel misbruik. Bij het bevorderen van deze seksuele gezondheid is het belangrijk aandacht te besteden aan de emoties, gevoelens en behoeften van de persoon.

Ieder mens heeft behoeftes (bijvoorbeeld een behoefte aan seks). Gevoelens maken je bewust van deze behoeftes. Een emotie is sterker dan een gevoel. Het is een acute, kortstondige, met verwarring en fysieke veranderingen gepaard gaande reactie. Bij emoties ontstaat de drang tot handelen.

Mensen kunnen leren om doelgericht met hun emoties om te gaan en ze om te buigen tot gevoelens. Dit gebeurt door gevoelens te verwoorden, een plek te geven en te begrijpen waar ze vandaan komen. Deze bewustwording voorkomt, dat behoeften zich uiten in impulsieve emoties waardoor de persoon zelf of anderen beschadigd worden.

Inhoud van de studiedag over seksuele ontwikkeling en emotionele ontwikkeling

Tijdens deze studiedag bespreekt Welmoed Visser-Korevaar wat er door wetenschappelijk onderzoek bekend is over seksuele gezondheid bij mensen met een verstandelijke beperking. Ze zal verduidelijken op welke punten de seksuele ontwikkeling van deze mensen anders verloopt. Daarnaast maakt Welmoed een koppeling tussen seksuele ontwikkeling en de fases in emotionele ontwikkeling volgens het multidimensioneel model voor persoonlijkheidsontwikkeling van Anton Došen.

Aan het eind van de dag:

1. Weet je wat de definitie van de volgende begrippen is: emotionele ontwikkeling, emoties, behoeftes, gevoelens, seksuele ontwikkeling, seksualiteit en seksuele gezondheid.
2. Weet je hoe de seksuele ontwikkeling verloopt bij mensen met een verstandelijke beperking.
3. Ken je de samenhang tussen seksuele en emotionele ontwikkeling.
4. Heb je een kader waarbinnen je je cliënt met zijn seksuele hulpvraag kunt benaderen en begeleiden en krijg je manieren aangereikt waarmee je dat kunt doen.

Welmoed maakt in haar presentatie gebruik van casussen uit haar eigen praktijk.

De studiedag heeft een interactief karakter. De deelnemers zullen gedurende dag ook actief oefenen met de lesstof.

Studiebelasting & voorbereiding

Deze studiedag is zonder voorbereiding te volgen. Als je dat wenst kun je vooraf de aanbevolen literatuur lezen.

De studiebelasting van deze scholing bestaat uit het aantal contacturen. Het aantal contacturen is 6 uur.

Doelgroep

De stof, die op deze theorieday wordt behandeld, heeft betrekking op mensen met een lichte, matige of ernstige (meervoudige) beperking.

De dag is vooral bedoeld voor

- psychologen, orthopedagogen, vaktherapeuten, managers, verpleegkundigen, verpleegkundigen specialist in de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking, GGZ, verslavingszorg of forensische zorg;
- psychologen, orthopedagogen, leraren en teammanagers in het speciaal onderwijs.

Accreditatie

Accreditatie wordt aangevraagd bij:

- Accreditatiebureau Kinder- en Jeugdpsycholoog NIP/NVO orthopedagoog-Generalisten
- Nederlandse Wetenschappelijke Vereniging voor Seksuologie (NVVS),
- SKJeugd
- Register Vaktherapie
- Register Leraar

Verdiepende scholing

In vervolg op deze studiedag wordt een verdiepende studiedag aangeboden, waarop je de theorie uit deze inleidende studiedag kan leren toepassen op cliënten in je eigen werksituatie. Hiervoor wordt gewerkt met eigen casussen van de deelnemers. Daarnaast is er tijdens de verdiepende studiedag aandacht voor bejegening en gespreksvoering rond seksualiteit. Lees hier meer over [de studiedag seksuele en emotionele ontwikkeling stap 2>>](#)

Inschrijven

De studiedag over Seksuele ontwikkeling en emotionele ontwikkeling bij mensen met een verstandelijke beperking stap 1 vindt plaats op 9 maart 2018. De inschrijfkosten bedragen €230,00 inclusief koffie/thee en lunch. FORTIOR is vrijgesteld van BTW.

Programma

Ochtend	
10:00	Opening
10:15	Kennismaking en introductie oefening, begripsdefiniëring
11:15	Pauze
11:30	Seksuele ontwikkeling bij mensen met een verstandelijke beperking
12:30	Lunchpauze
Middag	
13:30	Oefening en vervolg seksuele ontwikkeling bij mensen met een verstandelijke beperking
15:00	Pauze
15:15	Seksuele ontwikkeling en emotionele ontwikkeling inclusief casussen
17:00	Afsluiting

Docent

Drs. Welmoed Visser-Korevaar

Welmoed Visser-Korevaar, basis-orthopedagoog NVO en seksuoloog NVVS SH, werkt vanuit haar eigen praktijk: orthopedagogisch adviesbureau Welmoed. Ook werkt „ Welmoed” in opdracht van het CCE (Centrum voor Consultatie en Expertise) door het hele land.

In haar praktijk krijgt Welmoed seksuologische vragen op het gebied van onderzoek en behandeling van cliënten met een verstandelijke beperking en/of autisme en eventuele complexe problematiek.

Welmoed geeft regelmatig trainingen op het gebied van seksualiteit, intimiteit en relatievorming bij mensen met een verstandelijke beperking en/of autisme. Deze trainingen dragen bij aan de bevordering van de seksuele gezondheid van deze kwetsbare cliënten.

Literatuur

Visser-Korevaar, W. & Vonk, J. (2017). Seksuele en emotionele ontwikkeling bij mensen met een verstandelijke beperking. In J. de Bruin, J. Vonk, A. van den Broek & B. Twint (Red.), *Handboek emotionele ontwikkeling & verstandelijke beperking*. Amsterdam: Boom.